

[Preben Steen Nielsen]

behold – gå ind for pris- og lønstop uden samtidig at vise vilje og evne til at sætte en stopper for muligheden for ad ikke-produktiv vej at øge sit forbrug, og det kan ikke nytte noget, at nogle partier om lidt vil søge at skyde deres modvilje mod dette forslag ind under juridiske spidsfindigheder; gør man det, har man netop vist manglende vilje og evne til at føre en konsekvent indkomstopolitik omhandlende alle former for indkomster.

Alene pensionskasserne og forsikringselskaberne vil i indeværende år til medlemslån og til andre gældsbevålsån bruge mere end 4 mia kr. I alt vil der i år blive tinglyst for mere end 80 mia kr. pantebreve i fast ejendom, hvoraf omkring $\frac{1}{3}$ vil blive udlånt i form af lånepantebreve, ejerpantebreve og pensionskasselån. Disse tal er jo unægtelig i sig selv begrundelse nok for forslaget.

I pressen, hos visse partier og af visse jurister er der fremført den opfattelse, at det ikke er juridisk holdbart at lade loven træde i kraft og få virkning for pantebreve, der anmeldes til tinglysning den 5. november eller senere. Hertil er at sige, at folketinget må henholde sig til vurderingen hos den juridiske ekspertise, der står til rådighed for lovgivningsmagten, og det vil sige det justitsministerielle lovkontor. De pantebreve, der vil være omhandlet af loven, er alene pantebreve anmeldt til tinglysning den 5. november eller senere, og som ikke efter normal ekspeditions-mæssig behandling er færdigekspederet, når loven er stadfæstet og offentliggjort i Lovtidende. Der er altså ikke tale om, at tinglysningskontorerne skal handle efter en ikke vedtagen lov. Kontorerne skal gøre nøjagtigt som hidtil, behandle sagerne med samme grundighed og hastighed, som før lovforslaget blev fremsat, og skal, når dette lovforslag – hvad det forhåbentlig bliver – er vedtaget, indrette sig efter dette.

Bjørn Elmquist (V):

Dette lovforslag skal naturligvis ses i sammenhæng med de øvrige kriselovforslag, vi her har til første behandling, og det gælder især lovforslagene om pris- og indkomstop. Sigtet er også ganske klart: når stigningen i alle former for indkomster skal stoppes, må også andre muligheder for at udvide forbruget stoppes.

I venstre kan vi meget vel se denne sammenhæng, og vi finder, at det i det hele taget nok er værd at overveje, hvordan man kan undgå, at den til tider voldsomme prisstigning på fast ejendom og jord bidrager til inflationen. Det er også værd at undersøge, i hvilket omfang det rent faktisk giver anledning til de store forbrugsudvidelser.

Dette er vi i venstre helt med på. Alligevel vil vi advare imod en lang række ting i forbindelse med denne lovgivning. Vi vil advare mod varige og egentlige indskrænkninger i retten til at pantsætte og på anden måde råde over egen ejendom; det nærmer sig hurtigt ekspropriation og beslaglæggelse.

Hvad det konkrete lovforslag, nr. L 5, angår, er vi skeptiske og kritiske, faktisk så kritiske, at vi her ved første behandling må tage forbehold med hensyn til vor endelige stilling.

Vi er kritiske, for det første fordi vi ikke mener, der hersker tilstrækkelig vished med hensyn til omfanget af dette problem. I et svar den 16. maj 1978 fra daværende skatteminister Jens Kampmann til folketingets skatteudvalg hedder det bl. a. – jeg citerer fra Berlingske Tidende for d. 6. november 1979:

»Alt i alt kan man med ret stor sikkerhed konkludere, at det med de nugældende begrænsninger for ydelse af tillægslån fra realkreditinstitutionerne er en relativt beskedent del af tinglysningerne, der vedrører lån, der optages med henblik på forbrug.«

Skatteministeren dengang regnede med, at ca. 98 pct. af tillægslåne gik til finansieringer m.v., og så var der kun ca. 2 pct. tilbage, hvoraf en del gik til erhvervsformål, omprioritering m.v., så det er formentlig kun en ganske lille del, der er tilbage til det, dette lovforslag handler om, nemlig forbrugslåne.

Vi fik nogle tal her fra socialdemokratiets ordfører – dem vil vi godt have lejlighed til at vurdere nærmere – men jeg har en fornemmelse af, at vi måske er i gang med at skyde gråspurve med kanoner, og derfor vil vi gerne høre, om der er nogle helt præcise beregninger, helst udtrykt i beløb, der kan give os indtryk af problemets omfang i dag.

Men vi er også kritiske på grund af lovforslagets udformning. Vi mener, der vil opstå en lang række omgåelsesmuligheder, f. eks. i forbindelse med sondringen »erhvervs-mæs-